

T.C.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 22.07.2025
Sayı : 1339

10/3023

18.07.2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“Ev genci” tanımına giren gençlerin sayısının net biçimde belirlenmesi, eğitim-işgücü-barınma ilişkisi açısından bu gençlerin sosyolojik ve ekonomik profillerinin çıkarılması, bu olgunun toplumsal ve psikolojik etkilerinin tespiti, genç işsizliğini azaltacak, üretime ve sosyal hayata katılımı artıracak sosyal politika önerilerinin geliştirilmesi, sosyal devletin yeniden yapılandırılması yönünde çözümlerin üretilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayça TAŞKENT

Sakarya Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye ekonomisi son yıllarda hem makroekonomik istikrarsızlık hem de yapısal sorunların etkisiyle derin bir istihdam krizine sürüklenmiştir. İşsizlik meselesi sadece bir ekonomik gösterge değil, aynı zamanda derin toplumsal eşitsizlikleri de barındırmaktadır. Özellikle kadınlar ve gençler, işgücü piyasasında en kırılgan kesimleri oluşturmaktadır. Genç nüfusta (15-24 yaş arası) işsizlik oranı ülke ortalamasının çok üzerindedir; en yüksek işsizlik oranları sırasıyla, geniş tanımlı kadın işsizliği, geniş tanımlı işsizlik ve geniş tanımlı erkek işsizliği şeklindedir.

Türkiye'nin en dinamik ve üretken potansiyeli olan genç nüfus, bugün işsizlik, güvencesizlik ve umutsuzlukla kuşatılmış durumdadır. Türkiye İstatistik Kurumu'nun 2025 yılı Mayıs verilerine göre, 15-24 yaş arası genç nüfus içinde dar tanımlı işsizlik oranı yüzde 15,4 seviyesindedir. Ancak bu oran, işgücüne dahil olmayan gençleri dışarıda bırakmaktadır. Geniş tanımlı işsizlik verilerine bakıldığında, her 4 gençten 1'inin ne istihdamda ne eğitimde ne de herhangi bir beceri geliştirme sürecinde yer almadığı (NEET) anlaşılmaktadır.

Türkiye'de genç nüfusun işsizlik oranı, güvencesiz istihdam biçimleri ve yükseköğrenim sonrası çalışma hayatına katılımda yaşadığı yapısal sorunlar her geçen yıl derinleşmektedir. Son yıllarda kamuoyunda "ev genci" olarak anılan gençlik kesimi, bu çok boyutlu toplumsal krizin hem sonucu hem de göstergesi haline gelmiştir. Ev genci, ne eğitimde ne istihdamda olan ve ailesiyle birlikte yaşamak zorunda kalan; sosyal yaşamdan, üretimden ve ekonomik bağımsızlıktan büyük ölçüde dışlanmış gençleri tanımlayan bir toplumsal olgudur.

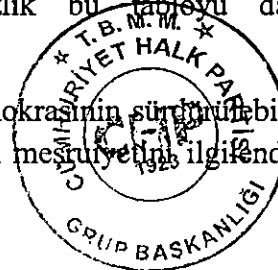
Yapılan saha araştırmaları ve medya taramaları, özellikle 20-35 yaş aralığındaki gençlerin önemli bir bölümünün üniversite mezunu olmalarına rağmen iş bulamadıklarını, ekonomik sebeplerle ailelerinin evinden ayrılamadıklarını ve kamusal yaşama aktif biçimde katılamadıklarını göstermektedir. Bu gençler arasında öne çıkan bazı ortaklıklar şunlardır: Kronik işsizlik ve geçici işlerde çalışma, sosyal güvenceden yoksunluk, aileye bağımlı yaşam biçimi, barınma krizine bağlı evden ayrılamama hali, psikolojik ve sosyal dışlanma, toplumsal umutsuzluk.

Bu durum gençlerin yalnızca ekonomik haklarını değil, aynı zamanda anayasal yurttaşlık haklarını da fiilen sınırlandırmakta; kamusal alanla kurdukları ilişkiyi zayıflatmakta, demokratik katılım oranlarını düşürmektedir.

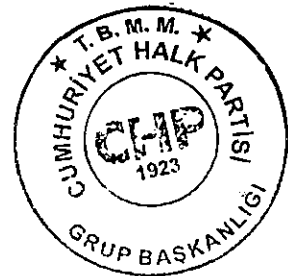
Ev genci olgusu, tek başına gençliğe dair bir mesele değil; aynı zamanda ekonomik modelin, sosyal politikaların, eğitim-istihdam yapısının, kentleşme biçiminin ve barınma politikalarının iflas ettiğini ortaya koymaktadır.

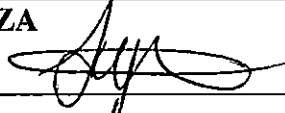
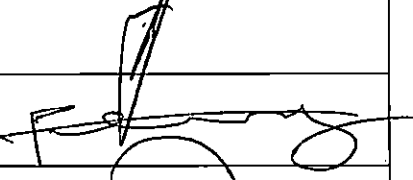
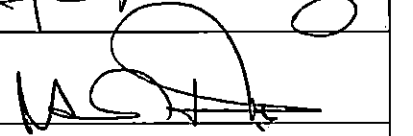
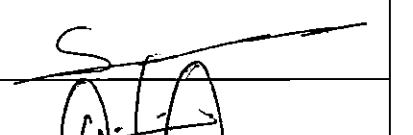
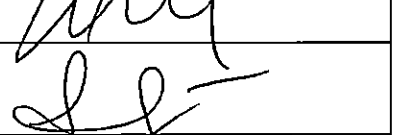
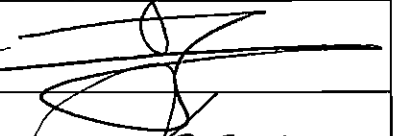
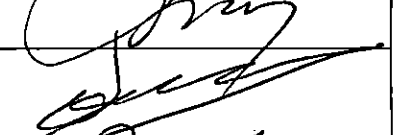
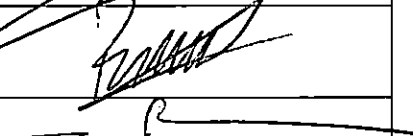
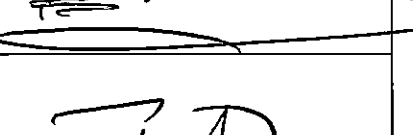
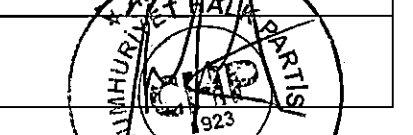
Gençlerin sistematik olarak dışlandığı, eğitilmiş ama yoksul bir neslin yetiştiği bu yapısal kriz, uzun vadede ülkenin sosyal dokusunu ve üretim kapasitesini de tehdit etmektedir. Gençliğe yönelik sosyal devlet politikalarının zayıflığı; KYK borçları, işsizlik maaşı yetersizlikleri, kamuya alım süreçlerindeki adaletsizlikler ve liyakatsizlik bu tabloyu daha da ağırlaştırmaktadır.

Genç işsizliği, herhangi bir ekonomik veri değil; doğrudan demokrasinin sürdürülebilirliğini, toplumsal barışı, kuşaklar arası adaleti ve kamu politikalarının meşruiyetini ilgilendiren bir

şorundur. Bu bağlamda; “Ev genci” tanımına giren gençlerin sayısının net biçimde belirlenmesi, eğitim-işgücü-barınma ilişkisi açısından bu gençlerin sosyolojik ve ekonomik profillerinin çıkarılması, bu olgunun toplumsal ve psikolojik etkilerinin tespiti, genç işsizliğini azaltacak, üretime ve sosyal hayata katılımı artıracak sosyal politika önerilerinin geliştirilmesi, sosyal devletin yeniden yapılandırılması yönünde çözümlerin üretilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, TBMM İtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

VEKİL ADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
EMRA DİNGER	ANKARA	
Nurten Yentir	TEKİRDAĞ	
Cevdet AKAY	Kocaeli	
Nail Celler	Kocaeli	
Serkan Sarı	Balıkesir	
Ali ÖZTUNÇ	K. MANAŞ	
Barış Beletç	Konya	
PERFE ARACI	DENİZLİ	
Sükrü Çoşebatır	ANTALYA	
Perhan Kaya Özer	İzmir	
Uğur Özgür	Akhisar	
Seyit TORKUN	ORDU	
Ömer Bekir Gencer	Alanya	
Bekir Başer	Manisa	
Öğeyman Bülbul	Aydın	
İbrahim İsmail Aygün	Yalova	
Askin GENÇ	KATİP	
Ali Karaman	Uşak	
Murat Çetkin	Samsun	
Mehmet Gökmen	HATAY	

